

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 1

FIL IK-1 D-S005

FIL.05.HR.R.K1.20

12

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S005

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu na sve ispitne materijale koje ste dobili u omotnici.

Ispit traje 150 minuta bez prekida.

Zadaci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama.

Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za njihovo rješavanje.

Pozorno ju pročitajte.

Tijekom pisanja ispita dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Kada riješite test, provjerite odgovore.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 5 praznih.

Način popunjavanja lista za odgovore

Dobro

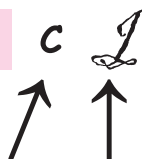
A	☒	B	☐	C	☐
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------

Ispravljanje pogrešnog unosa

A	☒	B	☐	C	☒
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	-------------------------------------

C

Prepisani
točan
odgovor

Loše

A	☐	B	☒	C	☐
---	--------------------------	---	-------------------------------------	---	--------------------------

FIL IK-1 D-S005

99

Filozofija

I. Zadatci povezivanja i sređivanja

U sljedećim zadatcima svakoj čestici pitanja označenoj brojem pridružite odgovarajuću česticu odgovora označenu slovom.

Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore.

U svakome zadatku dva su pojma viška. Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

1. Navedenim pojmovima pridružite filozofijsku disciplinu čiju misaonu osnovu sačinjavaju.

1. apercepcija
2. apsolut
3. savjest
4. ukus

- A. metafizika
- B. spoznajna teorija
- C. etika
- D. filozofija jezika
- E. estetika
- F. filozofija politike

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

FIL IK-1 D-S005

05

Filozofija

2. Navedenim filozofima pridružite njihove općepoznate teze.

1. George Berkeley
2. Immanuel Kant
3. John Locke
4. René Descartes

- A. Nema ničega u razumu što prethodno nije bilo u osjetilima.
- B. Mnogoznanje ne uči mudrosti.
- C. Očigledno je da su protežnost, oblik i kretanje samo ideje koje postoje u umu.
- D. Osjetila nam nikada ne omogućavaju spoznaju stvari o sebi, već jedino njihovih pojava.
- E. Čini se da su među idejama neke urođene.
- F. Sve naše znanje o vanjskom svijetu počiva na običaju ili navici.

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.						
2.						
3.						
4.						

3. Navedenim autorima pridružite odgovarajuća spoznajna uporišta.

1. David Hume
2. Edmund Husserl
3. Immanuel Kant
4. René Descartes

- A. kriticism
- B. pragmatizam
- C. racionalizam
- D. misticizam
- E. empirizam
- F. fenomenologija

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.						
2.						
3.						
4.						

FIL IK-1 D-S005

05

Filozofija

II. Zadatci produženih odgovora

U sljedećim zadatcima trebate odgovoriti s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

4. Navedite i ukratko obrazložite koja tri prava, prema J. Lockeu, pojedinac neograničeno posjeduje rođenjem u skladu s prirodnim zakonom.

1. _____
_____

2. _____
_____

3. _____
_____

0 ☐
1 ☐
2 ☐
3 ☐
bod

5. Navedite temeljne aspekte R. Carnapove kritike metafizičkih iskaza.

_____
_____
_____
_____
_____
_____

0 ☐
1 ☐
2 ☐
3 ☐
bod

FIL IK-1 D-S005

02

Filozofija

6. Ukratko objasnite različito značenje pojma ideje i različite mogućnosti njezine spoznaje kod Platona, Kanta i Hegela.

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

0

☐

1

☐

2

☐

3

☐

bod

7. Objasnite razliku između skepticizma i dogmatizma.

_____

_____

_____

_____

0

☐

1

☐

2

☐

bod

FIL IK-1 D-S005

02

Filozofija

8. Navedite i ukratko objasnite dvije etičke koncepcije prema kojima je moralno ispravno ono djelovanje koje primarno rezultira ugodom.

1. _____

_____

2. _____

_____

0

☐

1

☐

2

☐

bod

FIL IK-1 D-S005

02

Filozofija

III. Zadatci višestrukih kombinacija

U sljedećim zadacima dva su točna odgovora.

Na listu za odgovore trebate obilježiti znakom X samo **dva** od četiriju ponuđenih odgovora.

Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

9. Pozorno pročitajte tekst.

„U naravi stvari nije ništa slučajno, nego je sve određeno iz nužnosti božanske naravi da na određen način opstoji i djeluje.”

Koje su postavke sadržane u tekstu?

- A. panteizma
- B. determinizma
- C. naturalizma
- D. panlogizma

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Koja su određenja čovjeka prema J. P. Sartreu?

- A. Čovjek je osuđen na slobodu.
- B. Čovjek je biće koje teži samozaboravu.
- C. Čovjek je nešto što treba biti prevladano.
- D. Čovjek je ponajprije projekt.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

11. Koji su filozofi, u skladu s postavkama svoje filozofije, dijalektičari?

- A. Georg W. F. Hegel
- B. Gottfried W. Leibniz
- C. Immanuel Kant
- D. Johann G. Fichte

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S005

01

Filozofija

12. Koji su filozofi zastupali panteizam?

- A. Baruch de Spinoza
- B. David Hume
- C. Francis Bacon
- D. Giordano Bruno

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

13. Koje filozofijske koncepcije **nisu** karakteristične za Descartesovu filozofiju?

- A. nativizam
- B. materijalizam
- C. skepticizam
- D. dualizam

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

FIL IK-1 D-S005

01

Filozofija

IV. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore. Točan odgovor donosi 1 bod.

14. Koji filozof **ne prelazi** empirijsku granicu spoznaje?

- A. pozitivist
- B. mistik
- C. dogmatik
- D. voluntarist

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

15. Pozorno pročitajte misao.

„Pluralitas non est ponenda sine necessitate.”

Kojemu se srednjovjekovnomu redovniku pripisuje navedena misao koja nam govori da razlozi za objašnjenje neke pojave trebaju biti što jednostavniji?

- A. Dunsu Scotusu
- B. Rogeru Baconu
- C. Tomi Akvinskomu
- D. Williamu Occamu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

16. Koja se odrednica **ne može** povezati uz prosvjetiteljstvo kao filozofijski pokret?

- A. iracionalizam
- B. optimizam
- C. materijalizam
- D. mehanicizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S005

01

Filozofija

17. Koje je od navedenih podjela filozofije Aristotelova?

- A. teorijska, praktička i poetička filozofija
- B. logika, filozofija prirode i filozofija duha
- C. logika, fizika i etika
- D. logika, filozofija povijesti i metafizika

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

18. Koji od navedenih pojmova odgovara Anaksagorinomu određenju krajnje osnove fizičkoga svijeta (supstancije)?

- A. monada
- B. atom
- C. homeomerija
- D. točka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Pozorno pročitajte citat.

„Što se tiče predmeta koji se razmatraju, ne radi se tu o tome što drugi misle ili što mi sami pretpostavljamo da treba istraživati, već o tome što jasno i očigledno možemo neposredno intuitivno sagledati, ili s izvjesnošću deduktivno izvesti; drukčije se doista ne dolazi do znanosti.”

Koji je filozof autor ovoga citata?

- A. John Locke
- B. Protagora
- C. René Descartes
- D. Sekst Empirik

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S005

01

Filozofija

V. Zadaci dopunjavanja

U sljedećim zadacima dopunite rečenice upisivanjem pojma koji nedostaje.
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

20. Hipotetički dogovor pojedinaca oko uspostavljanja političke zajednice i načela na kojima će ona počivati naziva se _____.

0 ☐
1 ☐

bod

21. Vrsta etičke teorije prema kojoj je neki postupak moralno dobar ukoliko ima dobru svrhu naziva se _____.

0 ☐
1 ☐

bod

22. Strukturu koja karakterizira i proces svjetske povijesti i proces ljudskoga spoznavanja Hegel naziva _____.

0 ☐
1 ☐

bod

23. Anselmovo učenje, prema kojem su općenitosti ono što se nalazi „u stvarima”, naziva se pojmovni _____.

0 ☐
1 ☐

bod

FIL IK-1 D-S005

02

Filozofija

24. Jedan od temeljnih pojmova Nietzscheove filozofije kojega on određuje kao

„smisao zemlje” jest _____.

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S005

02

Filozofija

VI. Zadatci kratkih odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti riječju ili jednostavnom rečenicom.
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

25. Objasnite mimetičku teoriju umjetnosti.

_____

0

☐

1

☐

bod

26. Kako se naziva politički sustav u kojem vlada nekolicina najboljih?

_____

0

☐

1

☐

bod

27. Što su Kantove kategorije?

_____

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S005

02

Filozofija

28. Pozorno pročitajte citat.

„Ma koja ideja što nam pomaže da se snalazimo praktički i intelektualno u realnosti ili u onome što od realnosti potječe i zavisi, koja ne smeta našem napretku, koja je stvarno zgodna i prilagođuje naš život čitavom okviru stvarnosti, slagat će se dovoljno da odgovara potrebi. Ona će vrijediti kao istina za tu realnost.”

Za koju je teoriju istine karakterističan navedeni citat?

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S005

02

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S005

99

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S005

99

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S005

99

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S005

99

